

PET NAJPOGOSTEJŠIH TEŽAV

Na podlagi podatkov so statistiki v ZDA izbrali pet najpogostejših težav, zaradi katerih skrbniki psov iščejo veterinarsko pomoč

Na vrhu lestvice najdemo vnetna obolenja ušes, kožne alergije, t.i. »hot spot« oziroma gnojno vnetje kože, vnetje želodčne sluznice z bruhanjem in diarejo. V raziskavi naštetim sledijo še klopne bolezni, okužbe sečil, benigni tumorji kože, nevnetno obolenje sklepov, vnetje oči in zmanjšano delovanje ščitnice. Teh deset zdravstvenih težav psov predstavljala skoraj četrtino vseh zahtevkov do zavarovalnic. Po pogostosti na seznamu najdemo še težave zaradi parazitov, zasuka želodca in debelosti.

S preventivnimi ukrepi lahko bistveno zmanjšamo ali odpravimo tveganje za številne od teh zdravstvenih težav. Vnetja ušes je mogoče preprečiti ali občutno zmanjšati pogostost z ustreznim in doslednim čiščenjem ušes. Pri vnetju v začetnem stadiju lahko uporabimo ognjičevo tinkturo. V zunanji sluhovod kanemo tinkturo in nežno masiramo, da kapljice spolzijo na mesto vnetja. Hkrati pa damo psu še homeopatski pripravek Calendula 3 D dva do trikrat na dan. Če je rdečina sluhovoda zelo očitna, lahko nekajkrat dodamo homeopatski pripravek Belladonna 6 D v dvournih presledkih. Ta kombinacija pripravkov bo psa hitro odrešila bolečine in neugodja. Zelo dobre rezultate daje tudi izvleček medicinske gobe smrekove kresilke v obliki tinkture. Vnetje sluhovoda v zgodnji začetni fazi ne predstavlja hude težave, le resno se ga je treba lotiti in vztrajno zdraviti. Skrbno je potrebno preveriti, katero od ušes je bolj umazano, saj nam to po doktrini tradicionalne kitajske medicine nakazuje, kje so težave. Vnetje na obeh ušesih je pogosto zunanje znamenje resnih presnovnih motenj. To se zgodi še posebej pogosto v primeru, ko so običajni organi izločanja – jetra in ledvici – že preobremenjeni. Če je vnetje omejeno na desno stran, obstoja resna možnost obolenja jeter in nepravilnosti v delovanju črevesja, kjer telo izrabi sluhovod kot izvodilo za izločanje strupov. Vnetje levega ušesa pri psici pa nakazuje možnost nepravilnega delovanja jajčnikov. Stopnjo vnetja naj oceni in potek zdravljenja naj nujno preverja veterinar.

Kožne alergije so pri nekaterih pasmah zagotovo na vrhu pogostosti obiskov pri veterinarju in pogostokrat mine leto ali tudi dve, ko veterinar še vedno zagotavlja, da je postavitve diagnoze tik pred uspešnim zaključkom. Še slabše se godi tistim pasjim pacientom, ki jih skrbniki v iskanju pravega recepta vodijo od enega veterinarja do drugega, vsak naslednji pa seveda začne z iskanjem prave diagnoze na začetku. Zagotovo so nekatere alergične reakcije povezane z vnetnimi obolenji ušes, ne smemo pa zanemariti alergije na boljši pik. Dovolj je namreč že en sam ugriz bolhe, da se pes besno praska in grize, čeprav smo prepričani, da bolh sploh nima. Tako proti bolham kot tudi proti klopom se lahko borimo z naravnimi repelenti, eden od uspešnejših pa je zagotovo česen. Surovi česen sicer vsebuje majhne količine tiosulfata in je v velikih količinah za psa lahko strupen. Organizem se lahko odzove z želodčnimi težavami, akutnim dermatitisom pa vse do astmatičnega napada. Na to je potrebno biti pozoren, saj je česen priljubljen dodatek pasji prehrani. Najbolj varno je dajanje česna v obliki prahu ali tablet, ki so posebej pripravljene za pse in se dobijo tudi na našem tržišču. Običajno jih imajo psi radi, vendar je priporočljivo, da nanje navajamo že mlade pse. Po uživanju česna se vonj izloča skozi kožo, kar uspešno odvrča tako bolhe kot klope. Invazijo zunanjih in notranjih parazitov, ki se pogosteje pojavlja pri mladičih kot pri odraslih psih, lahko preprečimo tako, da okrepimo imunski sistem živali s primerno skrbno izbrano prehrano in da psu nudimo prijazne razmere za življenje brez nepotrebnih stresnih dejavnikov. Pri tem ne gre pozabiti na redno nego dlake in uporabo posipov, izdelanih na temelju naravnih rastlinskih izvlečkov.

Alergije na določene vrste oziroma sestavine hrane delajo sive lase mnogim skrbnikom. Kažejo se na mnogo različnih načinov od bruhanja, praskanja, vnetja ušes do prebavnih

motenj. Ključna pravila so: hranite s sveže pripravljeno polnovredno hrano, upoštevajte okus posameznega psa, saj tudi psi dajejo prednost različni vrsti hrane; ne hranite psa vedno z enako hrano, saj to znatno zvišuje tveganje za alergijo! Rajši izmenično dodajajte različne sestavine hrane in popestrite pasji jedilnik.

Debelosti se je mogoče izogniti s pravilnim prehranjevalnim režimom. K skupni količini hrane, ki jo pes poje, je potrebno prišteti tudi vse priboljške in nagrade. Pravijo, da je debel pes odraz lenobe njegovega skrbnika in najbrž je nekaj resnice v tem. Debelost pa je tudi vzročni dejavnik pri razvoju artritisa. Nekateri psi so nagnjeni k debelosti in tem je potrebno s pravilno izbiro hrane še posebej prisluhniti. Včasih posebno pri mladičih, pa tudi pri nekaterih odraslih psih zasledimo neomajno željo po žretju predmetov in snovi, ki v pasjem želodcu nimajo kaj početi. Pri mladičih gre verjetno za neravnovesje pri presnovi kalcija, ki se kaže tudi z lizanjem ometa na steni ali z željo po uživanju surovega krompirja. V takih primerih pomaga homeopatski pripravek *Calcarea carbonica* 6 D trikrat dnevno. V primerih, ko pes gloda karton ali les, uporabimo pripravek *Calcarea phosphorica* 6 D. Velikokrat skrbniki psov opazimo, da pes koplje po tleh in žre zemljo. Pomagamo mu s pripravkom *Ferrum metallicum* 5 D.

Gnojno vnetje kože je za psa zelo boleče in se širi z neverjetno hitrostjo. Ko opazimo za kovanec veliko kožno spremembo, zaradi katere se pes praska in grize, je poškodovana koža lahko v nekaj urah velika že za dlan. Prizadeto je celotno počutje psa, zato je najbolj priporočljivo, da čim prej poiščemo veterinarsko pomoč. T.i. »hot spot« je sicer obvladljiv s pomočjo dopolnilnih metod zdravljenja le v začetni fazi. Takoj je potrebno pričeti z dajanjem homeopatskega pripravka *Histaminum* 9 CH v kratkih časovnih presledkih petnajstih minut, obolelo mesto pa mazati z izvlečkom medicinske gobe smrekova kresilka na osnovi glicerina izmenično s kremo *Scavon* (Himalaya), ki pa slovenskim kupcem žal ni več na voljo. Proti bolečinam in povišani telesni temperaturi uspešno uporabimo kapljice *Himpyrin* (Himalaya). Na celjenje kože dobro vpliva tudi pršilo *Propolis* v inačici za otroke, ki ne vsebuje alkohola. Diareja je najpogostejša posledica bolezni kot so: vnetje želodčne sluznice, pasja kuga, parvoviroza, glistavost, zastrupitve,...mladičke pa tudi zelo ogroža. Pojavlja se tudi pri obilnem hranjenju z nekaterimi sicer neoporečnimi živili, kot so mleko (predvsem pri starejših psih, ki ga niso vajeni), surova jajca, surova jetra, surova vranica in loj. Pri diareji je pomembna dietna prehrana in nadomeščanje izgubljene tekočine. Pri močnih driskah je nujno, da takoj poiščemo veterinarsko pomoč, pri blažjih pa lastnik lahko pomaga sam. Najprej psu ne damo 24 ur nobene hrane, počakamo, da se črevo izprazni in spočije. Po tej pavzi damo psu najprej za pitje ruski ali borovničev čaj. Hranimo z razkuhanim rižem, ovsenimi kosmiči, ki jim dodamo nekaj pustega kuhanega zmletega mesa. Obrok ne sme biti preobilen, hrano razdelimo na več obrokov dnevno. Obrok mora vsak dan biti sveže pripravljen in ne premrzeli ali prevroč. Ko se blato nekoliko formira, počasi preidemo na običajen obrok. Psi lahko dobijo drisko, če so zelo živčni, če je bila menjava hrane opravljena prehitro ali bruhanje izzove vožnja z avtom. Bruhanje in driska načeloma niso bolezni, pač pa so le njihovi simptomi.

Nekatere težave na seznamu so lahko dejavnik povečanega tveganja za druge bolezni, ki ustvarjajo pravi domino učinek zdravstvenih tegob psa. Recept za dobro počutje je tesno sodelovanje z veterinarjem, ki mu zaupamo in ima posluš za nas, hranjenje s kakovostno hrano, zadostna in primerna vadba, veterinarski obiski vsaj enkrat na leto in zaposlitev v obliki učenja in igre. Najsrečnejši so zdravi psi v dobri psihofizični kondiciji.

Mojca Sajovic